

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

УДК 327.5:355.4

М. А. Бучин
А. В. Дворянин

ВІЙНА В СУДАНІ ЯК АРЕНА ГЕОПОЛІТИЧНОГО ПРОТИСТОЯННЯ РОСІЇ ТА УКРАЇНИ

У статті розглядається проблема військового конфлікту в Судані у 2023-2024 рр. Показано особливості залучення Російської Федерації та України до військового конфлікту в Судані. Розкрито основні причини, особливості та наслідки збройної боротьби Російської Федерації (бійців російської приватної військової компанії Вагнер) та України (бійців українських спецслужб) на території Судану на сучасному етапі.

Ключові слова: *військовий конфлікт, Судан, Російська Федерація, Україна, геополітична боротьба, російські найманці, українські спецслужби.*

DOI 10.34079/2226-2830-2024-14-38-70-77

Африка традиційно характеризувалася підвищеним рівнем конфліктогенності, адже в історії континенту практично немає періодів, коли б на її території не велися війни. Не стала винятком і така африканська країна, як Судан, яка відзначалася непростим розвитком та нестабільністю впродовж останніх десятиліть. Більше того, у 2023 р. у Судані розпочався новий конфлікт, що має значні шанси перерости у масштабну громадянську війну із залученням іноземних держав.

Обрана нами для дослідження тематика є вкрай актуальною і для України. Це пов'язано насамперед із тим фактом, що до бойових дій у Судані залучена Росія через бійців приватної військової компанії «Вагнер». Більше того, чи не вперше в історії українські спецслужби, за неофіційними даними, залучені у військовий конфлікт за межами нашої держави (в Судані), протидіючи російським найманцям. Відтак від результатів військового конфлікту в Судані буде залежати і результат одного з фронтів російсько-української війни. Більше того, Росія отримує прибуток з Африки загалом, та з Судану, зокрема. Тому крах російських найманців у Судані зменшить джерела фінансування російської агресії в Україні та збільшить наші шанси на загальну перемогу у війні з агресором.

Проблематика військового конфлікту в Судані є дуже сучасною, а бойові дії в рамках конфлікту продовжують тривати. Це, з одного боку, означає, що у науковців не було часу та можливості ґрунтовно дослідити військовий конфлікт в Судані, який станом на сьогодні триває лише трохи більше року. Відтак у вітчизняній та зарубіжній науці станом на сьогодні відсутні ґрунтовні наукові дослідження військового конфлікту в Судані у 2023-2024 рр. З іншого боку, зважаючи на актуальність проблематики, можна припустити, що сучасний військовий конфлікт в Судані стане предметом численних досліджень вітчизняних та зарубіжних науковців в майбутньому.

Відтак проблематика військового конфлікту в Судані висвітлювалася насамперед в аналітичних матеріалах, написаних військовими та політичними експертами, аналітиками та журналістами. У цьому контексті слід згадати насамперед про аналітичні матеріали таких експертів, як П. Гладієвський, Д. Закіянов, Н. Лотоцька,

С. Погорілова, К. Шварц та ін. Водночас у цих матеріалах здебільшого відсутній комплексний аналіз проблематики і розкриваються якісь окремі аспекти сучасного військового конфлікту в Судані. Це робить очевидною потребу в комплексному науковому дослідженні військового конфлікту в Судані на сучасному етапі кризь призму геополітичної боротьби Російської Федерації та України.

Мета роботи – здійснити комплексне політологічне дослідження військового конфлікту в Судані як арени геополітичної боротьби Російської Федерації та України.

Російська Федерація традиційно була активно представлена в Судані. В останні роки, у тому числі, в період сучасного військового конфлікту в Судані, чисельність бійців російської приватної військової компанії Вагнер, через яких Російська Федерація опосередковано реалізувала свої інтереси в Судані, на території цієї африканської країни становила не менше 500 осіб. Більшість з них перебуває на південному заході Судану, у селі Дафук, яке розташоване поблизу кордону із Центральноафриканською Республікою (Гладієвський, 2023).

Серед причин російської присутності в Судані – бажання поширити геополітичний вплив у Африці та побудувати на території країни військово-морську базу. Крім того, ще однією з причин активної присутності російської приватної військової компанії Вагнер у Судані є можливість заробляти гроші на видобутку та продажі золота. У цьому контексті дослідники наголошують, що це повною мірою корелюється із загальною стратегією поведінки Вагнера в Африці, спрямованою на заробіток грошей шляхом експлуатації природних ресурсів Африканського континенту. Відтак, золото, видобуте в Судані та відмите на світових ринках, приносить російським найманцям (а фактично – Росії) стабільний прибуток. Зокрема, експерти стверджують, що від початку повномасштабної російсько-української війни завдяки діяльності російської приватної військової компанії «Вагнер» російська влада отримала дохід розміром більше двох з половиною мільярдів доларів, що стало важливим вкладом у фінансування війни в Україні (Шварц, 2024). Згідно інших даних, Російська Федерація отримувала від видобутку золота на суданських шахтах близько 4 мільярдів доларів щорічно (Остров, 2024).

Коли у квітні 2023 р. у Судані розпочався військовий конфлікт між урядовими військами на чолі з А. Бурханом та Силами швидкої підтримки на чолі з М. Дагалом, російська приватна військова компанія Вагнер запропонувала свою допомогу Силам швидкої підтримки у вигляді поставок важкого озброєння. Проте повстанці спочатку відмовилися від такої військової допомоги з огляду на побоювання, що така допомога може призвести до негативної реакції з боку США. Проте згодом Сили швидкої підтримки змінили свою позицію з цього питання і погодилися на російську військову допомогу. Це було пов'язано із невдачами Сил швидкої підтримки на полі бою, які не дали їм змогу досягнути поставлених цілей та швидко захопити владу в Судані (Дзеркало тижня, 2024).

Відтак перша партія російської військової допомоги, надана приватною військовою компанією Вагнер, була поставлена Силам швидкої підтримки вже 28 квітня 2023 р. Зброя була доставлена колоною пікапів Тойота з території Центральноафриканської Республіки під наглядом російських найманців. Номенклатура російської військової включала, зокрема, зенітні ракетні комплекси. Більше того, Вагнер також почав здійснювати активну мобілізаційну політику на території Центральноафриканської Республіки з метою залучити найманців з ЦАР до військового конфлікту в Судані на стороні Сил швидкої підтримки (Тексти, 2024).

Постачання зенітних ракетних комплексів було важливим у контексті того, що урядові сили активно застосовували проти бійців Сил швидкої підтримки бойову

авіацію. А постачання російською приватною військовою компанією Вагнер озброєння саме з території Центральноафриканської Республіки пояснювалося тим фактом, що ЦАР вже впродовж кількох останніх років має статус головного оплоту російських найманців на Африканському континенті. Надана росіянами військова допомога мала суттєвий вплив на перебіг бойових дій, оскільки дала змогу бійцям Сил швидкої підтримки просунутися вперед та оточити столицю Судану (Закіянов, 2023).

Роль російської приватної військової компанії Вагнер у Судані не залишилася непоміченою з боку міжнародної спільноти. Зокрема, державний секретар США Е. Блінкен висловив глибоке занепокоєння з приводу діяльності бійців Вагнера в Судані. На його думку, російські найманців несуть дедалі більше смертей та руйнувань у цей і без того нестабільний африканський регіон (Тексти, 2023).

Варто зазначити, що після вбивства керівника російської приватної військової компанії Вагнер Є. Пригожина, співпраця між компанією та Силами швидкої підтримки не припинилася, оскільки військові операції Вагнера в Африці (і в Судані, зокрема) були взяті під контроль Міністерством оборони Російської Федерації. Експерти також відзначають, що тактика участі у боях в Судані російської приватної військової компанії Вагнер є доволі цікавою: компанія наймає місцевих жителів та платить їм заробітну плату за участь у бойових діях у статусі найманців-вагнерівців (Дзеркало тижня, 2024).

Доволі несподівано до військового конфлікту в Судані виявилася також залучена й Україна. Перша інформація про можливе перебування українських військових на території Судану та їхню участь у бойових діях проти бійців Сил швидкої підтримки та їхніх союзників – бійців приватної військової компанії Вагнер, з'явилася у виданні CNN. За результатами власного розслідування, а також – посилаючись на анонімне джерело з середовища українських військовослужбовців, видання зробило висновок, що за атаками на бійців Сил швидкої підтримки та російських найманців ймовірно стоять українські спецслужби (MILITARNYI, 2023).

Доказом щодо такої версії подій журналісти CNN також використовували фрагмент відео з камери тепловізора. На відеокamerі зафіксовано частину вже згаданої операції проти російських найманців та повстанців, а також роботу пульта керування безпілотником. Що важливо, на відео інтерфейс пульта керування БПЛА був україномовним (MILITARNYI, 2023).

Атаки безпілотників по російських найманцях та бійцях Сил швидкої підтримки, організовані українською спецслужбою, відбулися через два дні після того, як Вагнер переправив у Судан велику партію зброї. З допомогою дронів українці нанесли щонайменше 8 результативних атак по ворогу, а самі атаки мали характерний український стиль використання безпілотників. Йдеться, зокрема, про незвичну для Судану тактику пікерування безпілотників прямо на ціль для ураження (Лотоцька, 2023).

Згодом українське видання «Бабель» теж підтвердило участь українських військових у конфлікті в Судані. Журналісти видання змогли отримати через свої джерела в українській розвідці відеоматеріали, на яких зафіксовано кадри боїв в Судані за участі українських бійців. Загалом участь українських спецслужб у бойових діях у Судані, згідно відео, включала як наземні операції (зокрема, роботу снайперів та вогневий контакт з ворогом), так і атаки безпілотників (MILITARNYI, 2023).

Після цього журналісти звернулися до Головного управління розвідки Міністерства оборони України щодо цього питання. Проте у відповідь отримали лише посилання на сказану вже раніше фразу свого керівника К. Буданова про те, що Україна

ставить собі за мету знищувати військових злочинців з Росії у будь-яких куточках на планеті (MILITARNYI, 2023).

Вже навесні 2024 р. у американській газеті The Wall Street Journal вийшла ґрунтовна стаття, в якій надаються підтвердження та розкриваються багато деталей участі України у військовому конфлікті в Судані. Журналісти видання красномовно зазначили, що сьогодні лінія фронту російсько-української війни простягнулася аж до Африки. За твердженням американських журналістів, улітку 2023 р. лідер Судану А. Бурхан звернувся до українського президента В. Зеленського із проханням надати допомогу у війні (Лотоцька, 2024).

На думку авторів публікації, у В. Зеленського було як мінімум дві причини, які не давали змогу проігнорувати таке прохання глави Судану. По-перше, йдеться про те, що до початку військового конфлікту в Судані влада цієї африканської країни таємно постачала зброю для української армії. По-друге, у Судані участь у бойових діях брала російська приватна військова компанія Вагнер, бійці якої активно залучалися до бойових дій на території України. При тому, російські найманці в Судані активно заробляють на видобутку та продажі золота, наповнюючи у такий спосіб російський бюджет для фінансування війни в Україні (Лотоцька, 2024).

Відтак, автори публікації, аналізуючи причини залучення України до військового конфлікту в Судані, наголошують на тому, що Україна та Російська Федерація в африканській країні борються за зброю та економічні ресурси. У першому випадку йдеться про те, що оскільки в Судані впродовж останніх десятиліть існували численні конфлікти, до країни масштабно постачалася зброя. При тому, її постачала як Російська Федерація та Китай, так і західні країни. У другому випадку йдеться про значні запаси золота, на які багаті надра Судану. Залученість України та Росії до конфлікту в Судані також значною мірою зумовлено усвідомленням українською та російською владою того, що російсько-українська війна може тривати ще багато років, відтак важливо мати значні резерви для боротьби (Шварц, 2024).

Журналісти американського видання наголошують, що участь України у військовому конфлікті в Судані є складовою нової сміливої стратегії нашої держави, яка має на меті підірвати військові та економічні можливості Російської Федерації закордоном; зробити вартість війни для Росії більш високою; створити для України імідж захисників від російського вторгнення у тих регіонах світу, куди Захід не має змоги чи бажання прямо бути залученим (Погорілов, 2024).

З іншого боку, в американському виданні наголошується на політичних ризиках, які можуть мати місце для України, особливо в умовах, коли знижується рівень міжнародної підтримки для нашої держави. Йдеться про те, що дії України є фактично втручанням у внутрішні справи іншої держави, участю у конфлікті, який спричинив численні людські жертви і дві сторони якого підозрюються у масштабних воєнних злочинах. У цьому контексті американські журналісти наводять слова державного секретаря США Е. Блінкена, який наголошував на тому, що будь-яка сторона, яка надає матеріальну підтримку воюючим в Судані силам, також має нести відповідальність за розпалювання конфлікту та звірства проти мирних жителів Судану (Лотоцька, 2024).

До слова, після виходу публікації керівник української розвідки К. Буданов не захотів надати офіційне підтвердження факту залучення українських солдат до військового конфлікту в Судані. Водночас він в загальному обґрунтував, чому такі дії можуть бути доцільними та мати місце. Зі слів К. Буданова, Україна зараз знаходиться у стані повномасштабної війни з Російською Федерацією, а сама війна загалом завжди є справою ризикованою. Оскільки, на думку К. Буданова, Росія має збройні підрозділи у

різних частинах світу, українці намагаються час від часу завдавати по них ударів (Погорілов, 2024).

Відтак, за твердженням американських журналістів, всього через кілька тижнів від часу звернення А. Бурхана до України перша хвиля бійців наших спецслужб висадилися на території Судану та розпочали активну боротьбу із опонентами урядової армії, намагаючись витіснити їх поза межі столиці Судану. Першочерговим завданням, яке стояло перед українськими бійцями, мала стати допомога А. Бурхану вибратися з оточеної російськими найманцями та бійцями Сил швидкої підтримки столиці Судану. Проте втілювати це завдання у життя не прийшлося, оскільки суданський лідер зміг самостійно виїхати з Хартуму. А. Бурхан під охороною власного конвою приїхав до місця розташування українських військових, подякував їм за допомогу і поїхав до м. Порт-Судан, яке контролювали урядові війська. Згодом, через кілька тижнів, в Ірландії відбулася зустріч А. Бурхана та В. Зеленського (Лотоцька, 2024).

За твердженнями журналістів, окрім безпосередньої участі у бойових діях, важливим напрямком діяльності українських військовослужбовців у Судані стала підготовка суданських солдат. Зокрема, українські бійці навчали своїх суданських колег тактичним прийомам, які у свій час допомогли ЗСУ стримати суттєво більшу російську армію. Значний акцент у навчанні, яке проводили українські військовослужбовці, робився на вмінні використовувати у бою безпілотники (Лотоцька, 2024).

Більше того, у лютому 2024 р. Україна допомогла Судану отримати партію турецьких безпілотників Байрактар, які стали доволі корисними та ефективними для урядової армії. Крім того, Україна надала Судану продовольчу допомогу. Зокрема, на початку 2024 р. до Судану прибула партія українського борошна (Погорілов, 2024).

Одним із важливих напрямків діяльності бійців українських спецслужб у Судані стало руйнування логістики та шляхів постачання для Сил швидкої підтримки у столиці країни, м. Хартум. Для цього українські військовослужбовці активно здійснювали атаки безпілотниками по транспорту повстанців, які прямували через міст до столиці Судану. Крім того, українські бійці навчали своїх суданських колег мінувати шляхи постачання Сил швидкої підтримки (Тексти, 2024).

На думку авторів згаданої вище публікації в американському виданні, участь українських бійців у військовому конфлікті в Судані мала важливе значення для його перебігу. Зокрема, американські журналісти наголошують на тому, що саме завдяки українській допомозі урядова армія Судану зуміла відновити контроль над Омдурманом (велике місто в Судані, яке є частиною міської агломерації разом із Хартумом та Північним Хартумом). Це стало фактично першим серйозним успіхом урядової армії Судану від початку військового конфлікту. Що важливо, успіхи урядових збройних сил Судану в Омдурмані експерти пов'язують із ефективним застосуванням безпілотників (з чого можна зробити висновок про корисність української допомоги) та розгортанням підготовлених елітних підрозділів (Лотоцька, 2024).

Підсумовуючи, варто відзначити, що російська приватна військова компанія Вагнер впродовж останніх років (з 2017 р.) є активно присутньою на території Судану, а її чисельність становить не менше 500 бійців. Російські найманці беруть активну участь у видобутку золота на території Судану, а з початком військового конфлікту в 2023 р. почали активно допомагати Силам швидкої підтримки, надаючи зброю, проводячи навчання та беручи безпосередню участь у бойових діях проти урядових збройних сил. Також до участі у військовому конфлікті в Судані у 2023 р. були залучені бійці українських спецслужб, які проводили навчання урядових збройних сил

Судану та брали участь у боях проти бійців Сил швидкої підтримки та російських найманців.

Зважаючи на той факт, що конфлікт в Судані триває, можна припустити, що на території цієї африканської країни збройна геополітична боротьба між Російською Федерацією та Україною продовжуватиметься і в майбутньому, а її результат, з одного боку, матиме вплив на повномасштабну російсько-українську війну, а, з другого боку, залежатиме від неї. Це і вбачається перспективним напрямком для наших подальших наукових досліджень.

Бібліографічний список

- Гладієвський, П., 2023. Дивна війна у Судані. *Збруч* [онлайн] 5 травня. Доступно: <<https://zbruc.eu/node/115300>> [Дата звернення 25 квітня 2024].
- Дзеркало тижня, 2024. *Україна тепер воює з Росією в Судані – The Wall Street Journal* [онлайн] 6 березня. Доступно: <<https://zn.ua/ukr/WORLD/-ukrajina-teper-vojuje-z-rosijeju-v-sudani-the-wall-street-journal-.html>> [Дата звернення 30 квітня 2024].
- Закіянов, Д., 2023. Ще одна війна. Хто розпалив бійню в африканському Судані. *MIND* [онлайн] 17 квітня. Доступно: <<https://mind.ua/publications/20256172-shche-odna-vijna-hto-rozpaliv-bijnyu-v-afrikanskomu-sudani>> [Дата звернення 28 квітня 2024].
- Лотоцька, Н., 2023. У Судані бойові дії поширюються на південь від столиці. Туди втекли сотні тисяч мешканців. *LB.ua* [онлайн] 20 жовтня. Доступно: <https://lb.ua/world/2023/10/20/580373_sudani_bojovi_dii_poshiryuyutsya.html> [Дата звернення 23 квітня 2024].
- Лотоцька, Н., 2024. Українські спецпризначенці воюють у Судані проти повстанців та російських угруповань, - *WSJ. LB.ua* [онлайн] 6 березня. Доступно: <https://lb.ua/world/2024/03/06/602006_ukrainski_spetspriznachentsi_voyuyut.html> [Дата звернення 28 квітня 2024].
- Остров, 2024. *Задіяння українських військ у Судані принесло результати для її союзників у громадянському конфлікті за участі росіян.* [онлайн] 6 березня. Доступно: <<https://www.ostro.org/news/zadiyannya-ukrayinskyh-vijsk-u-sudani-pryneslo-rezultaty-dlya-yiyi-soyuznykiv-u-gromadyanskomu-i463756>> [Дата звернення 22 квітня 2024].
- Погорілов, С., 2024. *WSJ дізнався про участь України у війні в Судані проти Росії. Українська правда* [онлайн] 6 березня. Доступно: <<https://www.pravda.com.ua/news/2024/03/6/7445214/>> [Дата звернення 1 травня 2024].
- Тексти, 2023. *Чому конфлікт у Судані може стати «катастрофічною пожежею» у всьому регіоні* [онлайн] 25 квітня. Доступно: <<https://texty.org.ua/fragments/109499/chomu-konflikt-u-sudani-mozhe-staty-katastrofichnoyu-rozhezheju-u-vsomu-rehioni/>> [Дата звернення 25 квітня 2024].
- Тексти, 2024. *Лінія фронту у війні між Україною та Росією простягається до Африки,* - *WSJ.* [онлайн] 6 березня. Доступно: <<https://texty.org.ua/fragments/111937/liniya-frontu-u-vijni-mizh-ukrayinoyu-ta-rosiyeyu-prostyahayetsya-do-afryky-wsj/>> [Дата звернення 27 квітня 2024].
- Шварц, К., 2024. Глобальна битва за зброю та ресурси: Україна воює з Росією в Судані, - *WSJ. УНІАН* [онлайн] 6 березня. Доступно: <<https://www.unian.ua/world/ukrajina-vojuje-z-rosiyeyu-v-sudani-za-zbroyu-i-zoloto-usi-podrobici-wsj-12564597.html>> [Дата звернення 21 квітня 2024].
- МІЛІТАРНІ, 2023. З'явилося відео підтвердження присутності українських військових в Судані. [онлайн] 6 жовтня. Доступно: <<https://mil.in.ua/uk/news/z->

yavyls-novi-pidtvrdzhennya-prysutnosti-ukrayinskyh-vijskovykh-v-sudani-1/> [Дата звернення 2 травня 2024].

References

- Dzerkalo tyzhnia, 2024. *Ukraina teper voiuie z Rosiieiu v Sudani – The Wall Street Journal [Ukraine is now at war with Russia in Sudan - The Wall Street Journal]* [online] 6 bereznia. Available at: <<https://zn.ua/ukr/WORLD/-ukrajina-teper-vojuje-z-rosijeju-v-sudani-the-wall-street-journal-.html>> [Accessed 30 April 2024]. (in Ukrainian).
- Hladiievskiy, P., 2023. Dyvna viina u Sudani [Strange war in Sudan]. *Zbruch* [online] 5 travnia. Available at: <<https://zbruc.eu/node/115300>> [Accessed 25 April 2024]. (in Ukrainian).
- Lototska, N., 2023. U Sudani boiovi dii poshyriuiutsia na pivden vid stolytsi. Tudy vtekly sotni tysiach meshkantsiv [In Sudan, hostilities spread to the south of the capital. Hundreds of thousands of residents fled there]. *LB.ua* [online] 20 zhovtnia. Available at: <https://lb.ua/world/2023/10/20/580373_sudani_boiovi_dii_poshyryuyutsya.html> [Accessed 23 April 2024]. (in Ukrainian).
- Lototska, N., 2024. Ukrainski spetspryznachentsi voiuut u Sudani proty povstantsiv ta rosiiskykh uhrupuvan, - WSJ [Ukrainian special forces are fighting in Sudan against rebels and Russian groups, - WSJ]. *LB.ua* [online] 6 bereznia. Available at: <https://lb.ua/world/2024/03/06/602006_ukrainski_spetspryznachentsi_voyuyut.html> [Accessed 28 April 2024]. (in Ukrainian).
- MILITARNYI, 2023. *Ziavylosia video pidtvrdzhennia prysutnosti ukrainskykh viiskovykh v Sudani [A video confirming the presence of the Ukrainian military in Sudan has appeared]* [online] 6 zhovtnia. Available at: <<https://mil.in.ua/uk/news/z-yavyls-novi-pidtvrdzhennya-prysutnosti-ukrayinskyh-vijskovykh-v-sudani-1/>> [Accessed 2 May 2024]. (in Ukrainian).
- Ostrov, 2024. *Zadiiannia ukrainskykh viisk u Sudani pryneslo rezultaty dlia yii soiuznykiv u hromadianskomu konflikti za uchasti rosiian [The involvement of Ukrainian troops in Sudan has brought results for its allies in the civil conflict involving the Russians]* [online] 6 bereznia. Available at: <<https://www.ostro.org/news/zadiyannya-ukrayinskykh-vijsk-u-sudani-pryneslo-rezultaty-dlya-yiyi-soyuznykiv-u-gromadyanskomu-i463756>> [Accessed 22 April 2024]. (in Ukrainian).
- Pohorilov, S., 2024. WSJ diznavsia pro uchast Ukrainy u viini v Sudani proty Rosii [WSJ learned about Ukraine's involvement in the war in Sudan against Russia]. *Ukrainska pravda* [online] 6 bereznia. Available at: <<https://www.pravda.com.ua/news/2024/03/6/7445214/>> [Accessed 1 May 2024]. (in Ukrainian).
- Shvarts, K., 2024. Hlobalna bytva za zbroiu ta resursy: Ukraina voiuie z Rosiieiu v Sudani, - WSJ [Global Battle for Arms and Resources: Ukraine Fights Russia in Sudan, - WSJ]. *UNIAN* [online] 6 bereznia. Available at: <<https://www.unian.ua/world/ukrajina-voyuye-z-rosiyeyu-v-sudani-za-zbroyu-i-zoloto-usi-podrobici-wsj-12564597.html>> [Accessed 21 April 2024]. (in Ukrainian).
- Teksty, 2023. *Chomu konflikt u Sudani mozhe staty «katastrofichnoiu pozhezheiu» u vsomu rehioni [Why the conflict in Sudan could become a "catastrophic fire" in the entire region]* [online] 25 kvitnia. Available at: <<https://texty.org.ua/fragments/109499/chomu-konflikt-u-sudani-mozhe-staty-katastrofichnoyu-pozhezheyu-u-vsomu-rehioni/>> [Accessed 25 April 2024]. (in Ukrainian).

Teksty, 2024. *Liniia frontu u viini mizh Ukrainoiu ta Rosiieiu prostiahaietsia do Afryky, - WSJ [The front line in the war between Ukraine and Russia extends to Africa, - WSJ]* [online] 6 bereznia. Available at: <<https://texty.org.ua/fragments/111937/liniya-frontu-u-vijni-mizh-ukrayinoyu-ta-rosiyeyu-prostyahayetsya-do-afryky-wsj/>> [Accessed 27 April 2024]. (in Ukrainian).

Zakiianov, D., 2023. *Shche odna viina. Khto rozpaliv biiniu v afrykanskomu Sudani [Another war. Who ignited the fighting in the African Sudan]. MIND* [online] 17 kvitnia. Available at: <<https://mind.ua/publications/20256172-shche-odna-vijna-hto-rozpaliv-bijnyu-v-afrikanskomu-sudani>> [Accessed 28 April 2024]. (in Ukrainian).

Стаття надійшла до редакції 17.05.2024 р.

M. Buchyn

A. Dvorianyn

WAR IN SUDAN AS AN ARENA FOR GEOPOLITICAL CONFLICT BETWEEN RUSSIA AND UKRAINE

The article examines the problem of the military conflict in Sudan in 2023-2024. The main interests that led to the presence of the Russian Federation in Sudan are disclosed: obtaining significant profits from mining and selling gold; interest in the construction of a Russian naval base on the territory of Sudan; the desire to increase its geopolitical influence on the African continent. Features of involvement and the role of fighters of the Russian private military company Wagner in Sudan military conflict are shown. In particular, attention is focused on the following forms of military support by the Russian Federation of Rapid Support Forces: training of Sudanese rebels by fighters of the Russian private military company Wagner; direct supplies of weapons to the Rapid Support Forces; direct participation of Russian mercenaries in battles against Sudanese government forces, etc.

Peculiarities of involvement of Ukrainian servicemen in the military conflict in Sudan are studied. The main reasons for Ukraine's participation in the military conflict in Sudan are revealed: a direct request to Ukraine for help from the head of Sudan A. Burhan; the desire to oppose the spread of Russian influence in Sudan; the desire to reduce the opportunities of the Russian Federation to make profits from mining and selling gold on the territory of Sudan; interest in the supply of weapons from Sudan, etc.

Features of Ukraine's participation in the military conflict in Sudan are shown: training the government army to opposer rebels and Russian mercenaries, in particular, by using drones; direct participation in combat operation against Russian mercenaries and Rapid Support Forces; providing food aid to Sudan, etc. It is emphasized that the activities of the Ukrainian special services in Sudan led to government troops seizing the initiative on the battlefield and achieving certain military victories.

Keywords: *military conflict, Sudan, Russian Federation, Ukraine, geopolitical struggle, Russian mercenaries, Ukrainian special services.*